

DET HER MED rovdyr og jægere er en gammel historie, og den udvikler sig hele tiden. For 100 år siden forfulgte vi jægere de rovdyr, der lever af de samme vildtarter, som vi mennesker har glæde af at jage. Sådan er det ikke i dag, hvor vi som jægere accepterer de samme rovdyr som en del af vores natur.

Som mennesker har vi dog stadig en interesse i at kunne begrænse den effekt, rovdyrene har. Som når for eksempel fåtallige vadefugles æg og unger bliver taget på de strandenge, hvor fuglene yngler, eller når vi ønsker at give trængte markvildtarter en hånd. Det kræver viden at gennemføre en målrettet indsats for at begrænse rovdyrenes eventuelle effekt. Den viden vil vi som jægere bidrage til at skaffe. Derfor gennemfører Danmarks Jægerforbund i øjeblikket et forskningsprojekt, der skal gøre os klogere

på rovdyrenes betydning for bestandene af markvildt.

Forskningsprojektet består af tre delprojekter. På de følgende temasider kan du læse om den indsats og de resultater, der er skabt i det første af de tre delprojekter. De sidste delprojekter er stadig i gang, så dem afrapporterer vi på et senere tidspunkt.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke de mange jægere, der har indsendt nedlagte ræve til undersøgelsen. Og tak til Falck og DTU-Veterinærinstituttet for et godt samarbejde i hele projektets levetid. Det er helt afgørende, at alle gode kræfter arbejder sammen om at fremskaffe den viden, vi som naturforvaltere har behov for.

God læselyst!

Jens Venø Kjellerup, HB-medlem i Danmarks Jægerforbund og formand for markvildtsudvalget

Prædationsprojektet

I maj 2012 igangsatte Danmarks Jægerforbund et stort prædationsprojekt med fokus på især ræven. Men hvad går det hele egentlig ud på?

Tekst: Sussie Pagh og Carsten Riis Olesen, begge Danmarks Jægerforbund

Foto: Jan Skriver

JÆGERFORBUNDETS PRÆDATIONS-PROJEKT BESTÅR af tre delprojekter. Delprojekt 1 undersøger rævenes føde i dag i forhold til rævenes føde for 40-50 år siden. Delprojekt 2 undersøger, om man i forskellige områder af Danmark kan se forskel på rævenes fødeudbud og fødevalg. Kort sagt, om landskabet har betydning for rævenes kost. Delprojekt 3 skal undersøge prædationen på agerhøns, og hvordan ræv og grævling færdes i landskabet. Formålet med de tre delprojekter er at finde mulige landskabsmæssige forvaltningsredskaber, så prædationstrykket mindskes på vildtet.

Delprojekt 1 er afsluttet, og resultaterne kan du læse i dette tema. Delprojekt 1 stillede et meget enkelt spørgsmål, nemlig om ræve i dag spiser lige så mange mus, som de gjorde for 40-50 år siden. Baggrunden for spørgsmålet var de store ændringer, som er sket i landbrugslandet, hvor

markerne er blevet større, og hvor markskel og mange småbiotoper er helt eller delvist forsvundet i det dyrkede land. Markskel og små naturlige oaser i landskabet er ikke bare levesteder for agerhøns og harer, men også for mus, der som bekendt er mange rovdyrs og rovfugles grundkost. Men hvis der nu om dage er færre mus i landskabet, kunne man frygte, at ræve og andre rovdyr tog mere jagtbart vildt for at kompensere for de manglende mus.

For at undersøge om rævene kompenserede for manglende mus med andre fødeemner, sammenlignede man en fødeundersøgelse af ræve i dag med en gammel fødeundersøgelse af ræv, som blev udført i årene 1965-1970 på det daværende Vildtbiologisk Station af biologerne Birger Jensen og Darrell Sequeira. I begge undersøgelser undersøgte man maveindhold fra ræve, som primært var

nedlagt om vinteren i Sønderjylland, Midtjylland og på Djursland.

Læs mere om prædationsprojektet på Danmarks Jægerforbunds hjemmeside: www.jaegerforbundet.dk/praedation.

Prædationsprojektet er støttet af 15. Juni Fonden og Jægernes Naturfond, som skal have stor tak for den økonomiske støtte. Også stor tak til de mange jægere og Falckreddere, som har hjulpet med at indsamle det store materiale. Tak til Jørgen Terp Lauen, Stefan Pihl og Søren Tolsgaard for hjælp med at bestemme hhv. mus, fugle og insekter. Tak til Naturhistorisk Museum, Aarhus, Kent Olsen, for udlån af fotos af dværgmus, samt til konservator Hans Viborg Kristensen for udlån af museets referencesamling.

sup@jaegerne.dk
cro@jaegerne.dk

Denne døde ræv blev fundet under feltarbejdet med prædationsprojektet.

Hvalpesyge gav problemer

Der var ikke så mange ræve til rådighed for Jægerforbundets prædationsprojekt som ønsket, for mange var døde af hvalpesyge. Læs mere om den frygtede sygdom, der også kaldes hundesyge.

Tekst: Sussie Pagh, Danmarks Jægerforbund, og Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet

Foto: Jesper Kjær Illemann, Danmarks Jægerforbund, og Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet

PRÆDATIONSPROJEKTET HAR HAFT store problemer med hvalpesyge. Vi havde en forventning om at finde mindst to-tre kuld rævehvalpe pr. år i hvert af vores seks undersøgelsesområder på hver 3,5x3,5 km², dvs. mindst 30 kuld på to sæsoner. De seks undersøgelsesområder blev fra maj 2012 til juni 2014 kortlagt for ræve- og grævlingegrave via lodsejerne og lokal-kendte jægere. I alt blev der fundet

14 kuld rævehvalpe på de tre sæsoner. Selvom der tages højde for, at kortlægningen ikke var komplet i 2012, så er det langt under, hvad man vil forvente på de godt 7.000 ha, som undersøgelsesområderne sammenlagt udgjorde.

Vi stødte da også hurtigt på døde ræve under feltarbejdet. Desuden blev der rapporteret om og indsendt ræve, som var fundet døde rundt om-

kring i Midtjylland og i Sønderjylland. I forbindelse med feltarbejdet blev fem forholdsvis nyligt døde dyr, fire rævekranier og et helt skelet af en ræv fundet. Det var forstemmende at se de mange døde dyr ligge rundt omkring i terrænet. De lå tit, som om de var faldet pludseligt om. De lå ikke sammenrullede, men som om de var døde midt i en bevægelse. En del af rævene, som blev fundet døde, blev

Fra laboratoriet på DTU-Veterinærinstituttet på Frederiksberg: Det ses, hvordan ræven har skorper ved øjnene og næsen. Et typisk tegn på hvalpesyge.

➤ sendt til DTU-Veterinærinstituttet på Frederiksberg, hvor undersøgelserne viste, at en del af dyrene var døde efter smitte med hvalpesygevirus.

Hvad er hvalpesyge?

Hvalpesyge er en sygdom, som kan smitte vilde rovdyr, f.eks. ræv, ilder, grævling, mårhund samt andre mår- dyr og sæler. Sygdommen kaldes hundesyge, når den rammer hunde, hvalpesyge, når det drejer sig om vilde rovdyr, og sælpest, når der er tale om havpattedyr, men det drejer sig om den samme sygdom, som skyldtes infektion med et Morbillivirus. Hundesyge/hvalpesyge smitter gennem kontakt. Smittede dyr udskiller virus med udåndingsluften, spyt og gødning. Også lopper fra inficerede dyr kan være med til at sprede hundesygevirus. Sygdommen angriber slimhinder (øjne, næse, læber og tarmka-

nal). Dyrene får feber og nedsat appetit. Der kommer flåd fra øjne og næse, og man vil i nogle tilfælde se udsivning af væske gennem huden og poter, som ved udtørring danner skorper (se foto). Dyrene dør typisk som følge af lungebetændelse og diarré.

Rævene har været meget hårdt ramt i store områder af Jylland, men også enkelte mårhunde og grævlinger findes døde efter smitte med hvalpesyge. Endvidere er smitten fundet i husmår og ilder, men hvor udbredt problemet er for de vilde mår- dyr, ved vi ikke ret meget om, da selvdøde dyr er meget lidt synlige og derfor ikke indsendes til obduktion.

Alle hundeejere skal være opmærksomme på, at deres hunde bliver regelmæssigt vaccineret mod hundesyge. De fleste hunde har som hvalpe fået en basisvaccine, og den skal følges op af re-vaccination. Er man i

tvivl om vaccinationsstatus for sin hund, bør man kontakte sin dyrlæge. Hvalpesyge har været et stort problem på mange minkfarme i den samme tidsperiode. Hvis vilde dyr eller f.eks. kat og hund har adgang til farmene, spredes smitten let både fra vilde dyr til minkene og omvendt fra mink til vores vilde bestande. Man bør være opmærksom på, at vaccinerede hunde også kan være bærere af virus uden selv at være syge. Det betyder, at jægere kan være med til at sprede hvalpesygevirus rundt til andre lokalområder, hvis hundene f.eks. under en gravjagt har været i forbindelse med smittede ræve.

Læs mere om hundesyge/hvalpesyge på <http://www.vildtsundhed.dk/Vildtsygdomme#hundesyge>.

sup@jaegerne.dk
march@vet.dtu.dk

Rævenes føde i dag i forhold til for 50 år siden

Agerlandet har ændret sig herhjemme og dermed fødeudbuddet for rævene. Hvad har det betydet for deres fødevalg? Læs svaret her!

Tekst: Sussie Pagh, Jesper Kjær Illeman, Carsten Riis Olesen, alle Danmarks Jægerforbund, og Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet
Foto: Torben Møller-Nielsen **Grafik:** Sussie Pagh

Ræven søger føde både på landet og i bebyggelser og haver, og den sætter tænderne i stort set hvad som helst.

► **INDEN FOR DE** seneste 50 år er agerlandet i Danmark blevet ændret. Mange mindre gårde med husdyrhold er nedlagt til fordel for mere industrialiserede bedrifter. Køer og grise på græs er blevet sjældenheder. Markerne er blevet større, og de gødes og sprøjtes for at maksimere udbyttet. Mange naturlige småbiotoper som markskel, hegn og småkrat er forsvundet i det dyrkede land, og en udbygning af vejnettet har betydet en øget opdeling af naturlige biotoper. Disse tendenser gælder ikke kun i Danmark, men i det meste af Europa. Og sammen med ændringerne i landskabet er der sket ændringer i bestandene af vilde dyr.

Både hare og agerhøne er gået stærkt tilbage i agerlandet. I Danmark er vildtudbyttet ifølge Institut for Bioscience, Aarhus Universitet faldet fra omkring 300.000 harer i perioden 1965-1970 til 55.300 harer i 2012/13. Vildtudbyttet af agerhøns er gået fra knap 200.000 fugle i 1965-1970 til 28.800 fugle i 2012/13. Udbyttet af råvildt er på den anden side steget fra omkring 30.000 i 1965-1970 til 127.400 i 2012/13.

Vildtudbyttet afhænger til en vis grad af jægerens indsats, men regnes

for at kunne afspejle bestandssvingninger.

Selvom der videnskabeligt set er bred enighed om, at nedgangene i antallet af harer og agerhøns skyldes en mere intensiv dyrkning i landbruget, er der dog en bekymring for, om rævene i dag tager en større andel af småvildtet end tidligere.

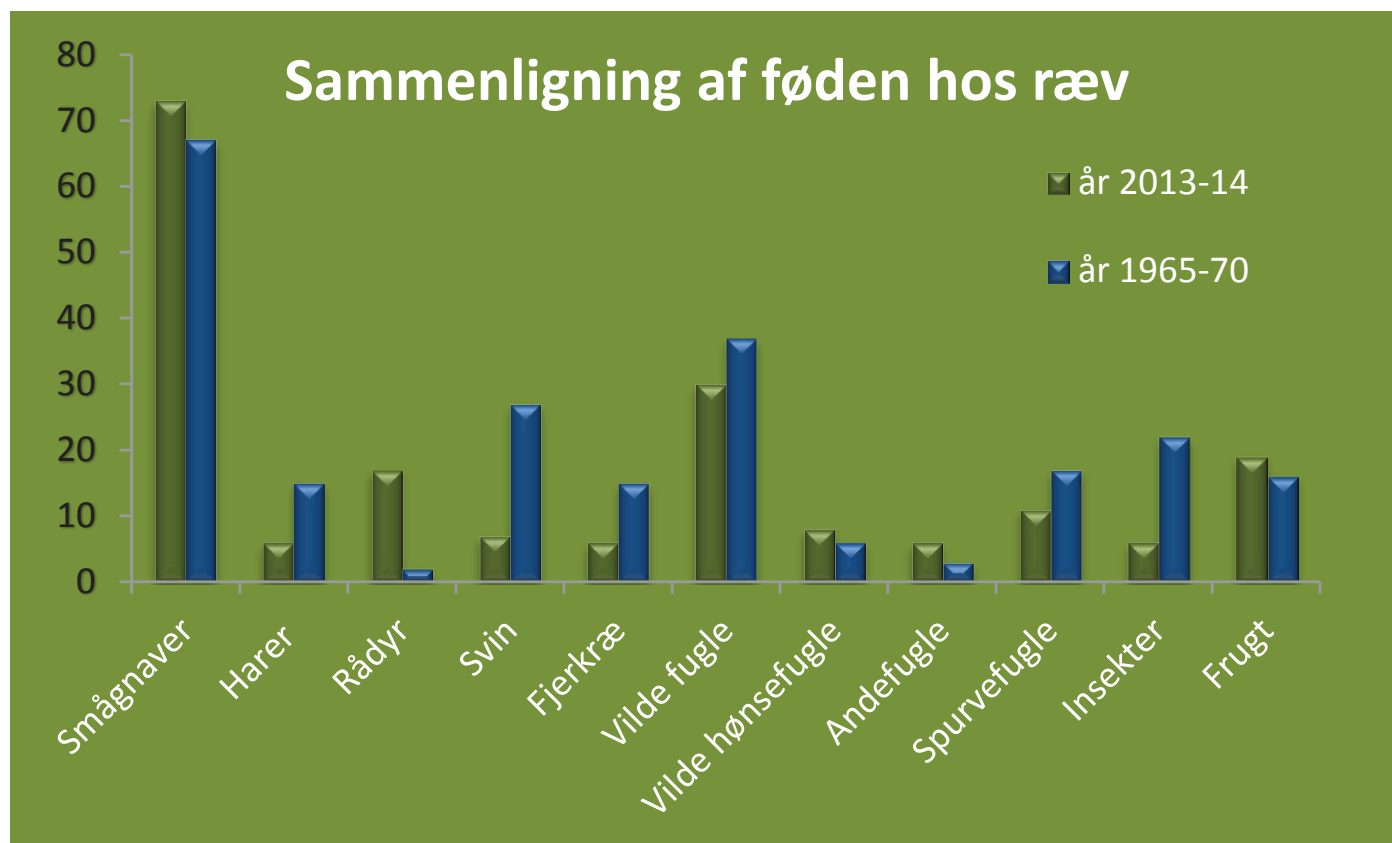
Ændrede bestande afspejles i føden

Sammenligner man fødesammensætningen hos ræve i dag med rævenes føde for 50 år siden, er der ikke sket ændringer i hyppigheden af smågnavere, men der blev fundet væsentlige ændringer i hyppigheden af hare, rådyr, svin, fjerkræ og insekter (fig. 1).

De ændringer, der er sket i rævenes føde, følger ændringerne registreret i vildtudbyttestatistikken og dermed bestandene samt ændringer i landbrugsdriften. Forekomsten af hare i rævens føde er halveret i dag i forhold til i 1970'erne, mens mængden af råvildt er steget markant i rævenes føde (fig. 1). Det var ikke muligt at påvise agerhøns i rævenes føde i denne undersøgelse. Hønsefugle kan kun bestemmes til art, hvis der findes fjer, som er intakte nok til, at de kan be-

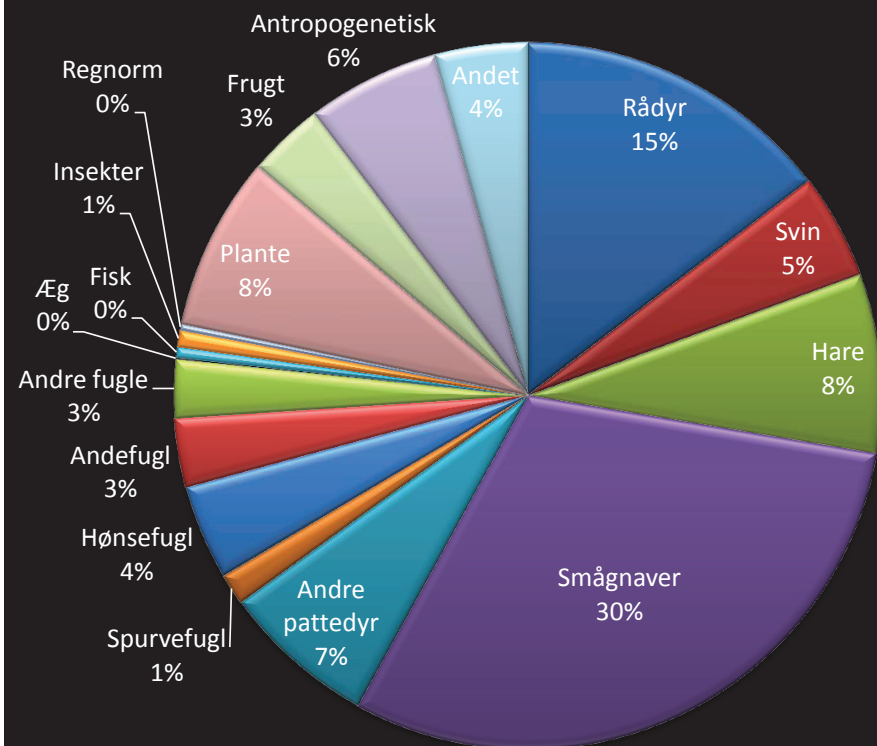
stemmes. De fjer fra hønsefugle, som kunne bestemmes, var enten fra hvide høns eller fasaner. Da de fleste ræve i denne undersøgelse er nedlagt i vinterperioden, er råvildtresterne fra voksne dyr, som formentlig er trafikdræbte eller rester fra opbrækninger på jagter. Det ser ud til, at råvildtkadavere har afløst andelen af kadavere fra husdyrhold i rævens føde. Andelen af svin er ikke overraskende faldet med mere end to tredjedele. Ræve har tidligere kunnet hente kadavere af husdyr på møddinger bag gårdene. Døde dyr fra husdyrproduktioner afhentes i dag inden for få dage til destruktion, men rævene kan alligevel nå at hente lidt døde grise inden afhentningen. Også andelen af fjerkræ er mere end halveret i dag i forhold til tidligere. Det skyldes uden tvivl samme udvikling i landbruget, hvor fjerkræfarme har afløst hønsegårde.

Umiddelbart kan det overraske, at andelen af insekter er faldet så markant. Det kunne foranledige til at antage, at bestandene af insekter i det åbne land er faldet markant. Det er de måske også, men ser man på, hvilke insekter rævene har spist, så er det overvejende store løbebiller og i særlig grad skarnbasser. Før i tiden, da

Figur 1. Sammenligning af forskellige byttedyrs forekomst i føden hos ræve i dag i forhold til årene 1965-1970. Forekomsten angives som % af forekomst af maver med indhold.

Vinterføde hos ræv

Figur 2. Fødefordeling i en gennemsnitsrævemave. Fødefordelingen er angivet som biomasse, dvs. vægtprocent. Bemærk, at der er forskel på, om et bytte angives i % af forekomst eller i biomasse. F.eks. forekommer plantemateriale i over 70% af alle rævemaver, men biomasseandelen er kun otte %. Antropogenetisk føde er føde, som stammer fra mennesker, f.eks. fuglekugler, kattefoder og madrester.

der var malkekøer på græs, kunne rævene finde store mængder skarnbasser omkring kokasserne på marken. Så det store fald i mængden af insekter skal derfor sandsynligvis tilskrives en halvering i antallet af malkekøer fra 1970 og til i dag, og at kun en fjerdedel af malkekøerne i dag kommer på græs.

En anden og lidt pudsigt ændring i rævenes føde er, at man kan se, at rævene i dag færdes omkring bebyggelse og i haver. Der blev fundet en del rester af fuglekugler og stumper af de dertilhørende grønne net, flere maver indeholdt hunde- og/eller kattefoder eller madrester, som formentlig var sat ud til husets kat eller hund.

Ræve er fødegeneralister

I alt blev 344 maver undersøgt for indhold. Af disse måtte 28 maver fra ræve fanget i fælder udelukkes fra undersøgelsen, da det ikke var muligt at skelne det bytte (sædvanligvis andefugl), som rævene havde ædt i fælden, fra naturlige bytterester. De resterende 316 maver blev brugt til analysen af rævenes kost. Maverne kom fra døde ræve indsamlet på Djursland, i Midtjylland og Sønderjylland

ligesom i den tidligere undersøgelse (1965). Geografiske forskelle herudover indgår ikke i undersøgelsen. Langt de fleste maver (251) stammede fra ræve skudt af jægere i jagtsæsonen. 33 ræve var trafikdræbte, og 32 var døde af andre årsager. Materialet i begge undersøgelser (1965 og 2013) dækker således primært perioden oktober til februar og giver derfor ikke grundlag for at udtale sig om rævenes fødevalg på den årstid, hvor de fleste byttedyr yngler.

En del ræve (16%) havde tom mave. Maveindholdet fra ræve med føde i maven vejede i gennemsnit 103 g, men maver med op til 400 g forekom. Tager man en gennemsnitsmave på 100 g, vil den indeholde rester af ca. 65 g pattedyr og 11 g fugle, hertil kommer en lang række fødeemner, som forekommer i mindre mængder, f.eks. fisk, insekter, især store biller, frugt og plantemateriale, og hvad rævene kan finde omkring mennesker (fig. 2).

Af større pattedyr blev der ud over hare og rådyr fundet rester af får, mink, grævling, ræv og kat. Der blev fundet syv arter af smågnavere, nemlig almindelig markmus, sydmark-

mus, mosegris, rødmsus, brun rotte, dværgmus og skovmus eller halsbåndmus. Hårene af skovmus og halsbåndmus er svære at skelne fra hinanden. Til forskel fra tidligere fødeundersøgelser blev der slet ikke fundet pindsvin, muldvarp eller spidsmus.

Blandt de identificerede fuglearter var en del fasan samt gråand, krikand og kragefugle, eksempelvis gråkrage og skovskade. Desuden blev der fundet rester af måge, solsort, sjagger, vindrossel, sangdrossel, grå- eller skovspurv, blåmejse, bogfinke og kvækerfinke. Æggeskal blev fundet i fire maver, men et par af disse fiskerester blev fundet sammen med mink og stammer formentlig fra minkfoder. Insekter var for det meste store biller, et par maver indeholdt regnorme og krabberester. Plantemateriale var for det meste blade og kviste, som ræven havde slugt sammen med andet bytte, men der blev også fundet en hel del græs og frugt. Især rester af æble var almindeligt.

sup@jaegerne.dk, jki@jaegerne.dk,
cro@jaegerne.dk, march@vet.dtu.dk

studis

Ræve elsker markmus

Nutidens intensivt dyrkede marker rummer næsten ingen mus. Har det betydet noget for andelen af mus i rævens kost i forhold til tidligere?

Tekst: Sussie Pagh, Jesper Kjær Illeman, Carsten Riis Olesen, alle Danmarks Jægerforbund, Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet
Foto: Kent Olsen, Naturhistorisk Museum **Grafik:** Sussie Pagh

OVERRASKENDE ER DET, at der i dag findes lige så mange mus i rævemaver som for 40 år siden. Set i lyset af de store ændringer, der er sket i landskabet, og det vi ved om de forskellige musearters levevis, så havde vi forventet, at den procentvise andel af

mus var faldet. Mus lever næsten ikke på de intensivt dyrkede marker, men i markskel og i småbiotoper med græs og anden naturlig vegetation. I en gammel undersøgelse af Jensen og Sequeira blev der fundet mus i 67% af rævemaverne, og i den nye undersø-

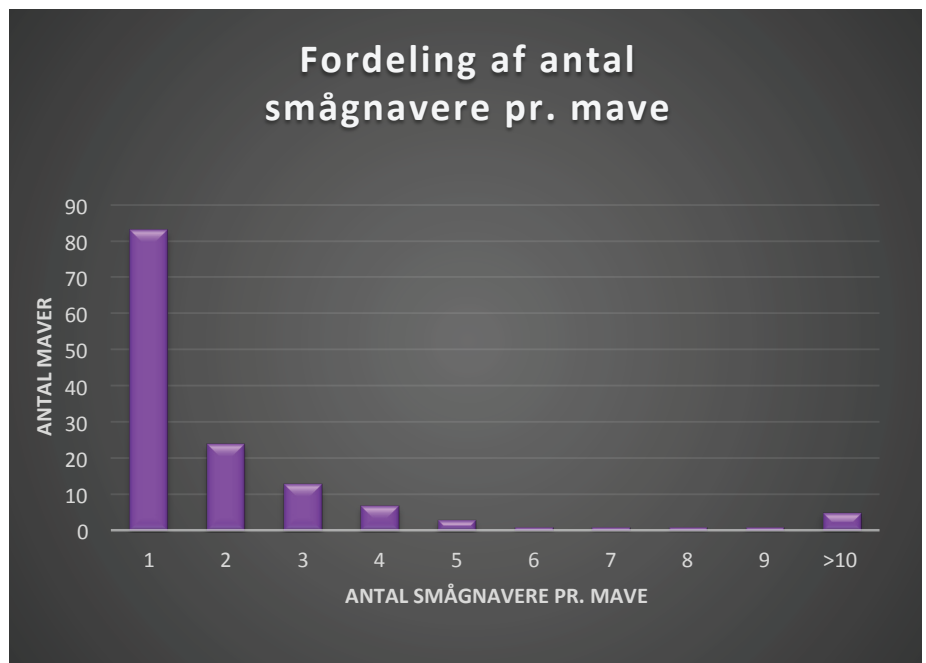
gelse er der fundet mus i 73% af maverne. Det vil sige, at der statistisk set ikke er nogen forskel fra dengang og til i dag. Ligesom dengang er „studs-mus“ og særligt markmus (almindelig markmus eller sydmarkmus) de hyppigst forekommende arter af mus i

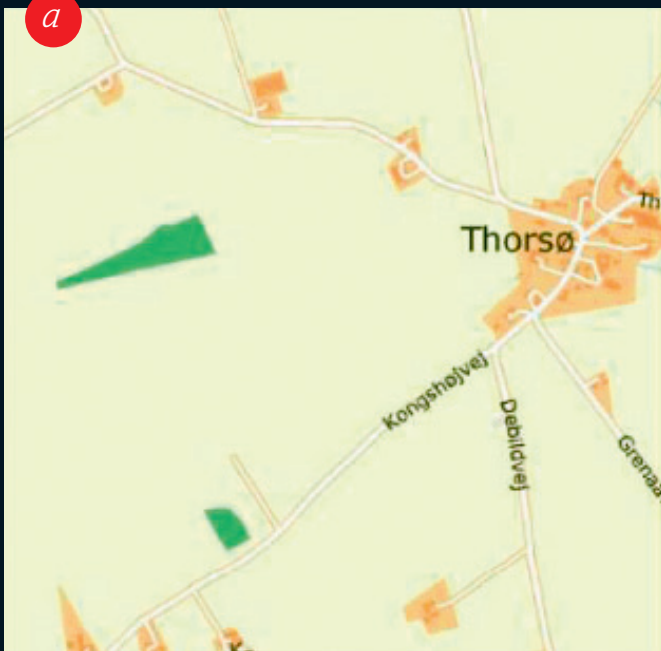
Dværgmusen er Danmarks mindste smågnaver. Den færdes gerne langt oppe i vegetationen. Den har en lang hale, som den bruger til at holde sig fast med. Den vejer kun 5-11 g. Til sammenligning vejer almindelig markmus 40-70 g.

maveindholdet. Der blev fundet mindst 341 individer af mus i den nye fødeundersøgelse. Langt de fleste (80 %) var studsmus, og heraf udgjorde markmus langt størstedelen (75%). Kun 14 % kunne identificeres som „ægte mus“. De fleste ægte mus viste sig at være dværgmus (68%). Arter som mosegris, rødmus, halsbåndmus eller skovmus og brun rotte forekommer også, men ingen af disse arter udgjorde mere end 5% af de identificerede smågnavere.

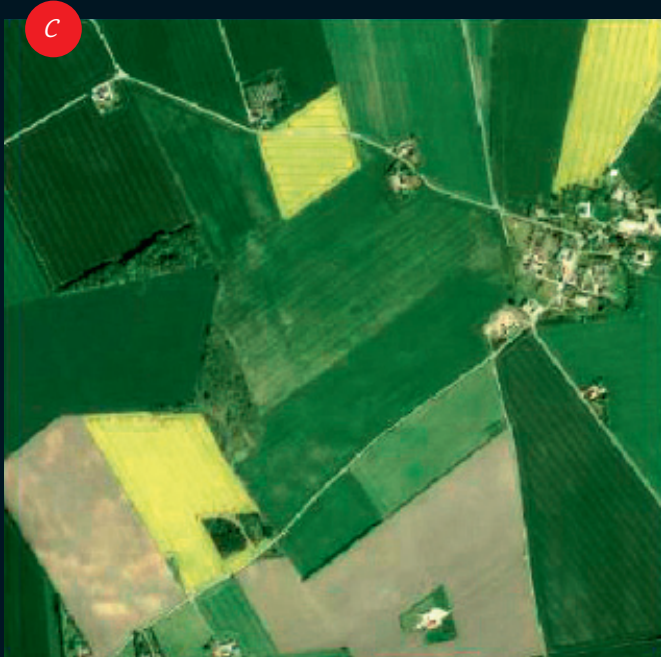
Dværgmus blev ikke fundet i undersøgelsen af Jensen og Sequeira (1978). Det kan være en tilfældighed. >

Figur 1. Antal individer registreret i de 194 maver, hvor der forekom mus.

Figur 2: Udsnit af samme landbrugsområde ved Thorsø (a), i nærheden af Grenå, som hører under et af vores undersøgelsesområder. Her ses, hvordan markstørrelsen har ændret sig markant fra 1954 (b) til 2012 (c). Kilde: Danmarks Miljøportal. www.arealinfor.dk

► Dværgmus forekommer nemlig i nogle år i meget høje antal. Man kender ikke forklaringen på disse „dværgmuseår“, som ikke nødvendigvis følger andre musearters bestandssvingninger.

Det gennemsnitlige antal smånævner i maver med mus i Jensens og Sequeiras undersøgelse ligger på ca. 1,9 individ, mens den ligger på 1,8 individ i den nye undersøgelse. De fleste maver indeholdt fra et til tre individ(er), og kun fem maver indeholdt 10 individer og derover - fig. 1 på side 71.

Konklusion

Konklusionen på spørgsmålet om, hvorvidt der i dag er færre mus i rævemaver end tidligere, er et klart „nej“. Mængden af smånævner i rævens maver har ikke ændret sig i rævens føde fra 1970 til i dag. Mus forekommer såvel dengang som i dag i ca. 70% af maverne med indhold og udgør vægtmæssigt cirka en tredjedel af rævens samlede kost. Især markmus er dengang som i dag rævens foretrukne bytte. Da markmus lever i mere åbne områder end f.eks. rødmus, som holder til i skov eller steder med dække, er markmus måske lettere at fange for ræven, og det vidner måske om, at ræve foretrækker at fouragere på åbne arealer.

Det kan ikke udelukkes, at de væsentligste ændringer i bestandene af mus er sket langt tidligere end 1970. Markstørrelserne er steget med cirka en halv gang fra 1970 til i dag, mens markstørrelserne ud fra et detailkort fra Grenå ser ud til at være cirka fem gange større i dag end i 1950'erne - fig. 2. Markskel er vigtige levesteder for både markmus og andet småvildt, og grundet de langt større marker i dag i forhold til tidligere, vil der også være langt færre meter markskel i dag end tidligere, dvs. tab af levesteder for småvildtet gennem de seneste 50-70 år.

sup@jaegerne.dk

jki@jaegerne.dk

cro@jaegerne.dk

march@vet.dtu.dk

Supplerende læsning

Jensen, B. & Sequeira, D. 1978. The Diet of the Red Fox (*Vulpes vulpes* L.) in Denmark. Danish Review of Game Biology 10(8): 16 s.
Pagh, S. 2014. Naturens unikke mønstre afslører rovdyrers kost. Flora og Fauna 119 (3+4): s. 139-141.

Sussie Pagh sorterer fødeemner i en rævemave under en stereolup.

LABORATORIEARBEJDE

Læs her om samarbejdet bag Jægerforbundets prædationsprojekt og om, hvordan man analyserer maveindholdet i et rovdyr.

En **stor** bunke døde dyr ...

Tekst: Sussie Pagh, Jesper Kjær Illemann, Carsten Riis Olesen, alle Danmarks Jægerforbund, Mariann Chriél, DTU-Veterinærinstituttet

Foto: Thomas Kjær og Sussie Pagh

I SOMMEREN 2012 kontaktede vi Falckstationer i Sønderjylland og på Djursland, og der blev indgået en aftale om, at der skulle indsamles trafikdræbte dyr til Danmarks Jægerforbunds prædationsprojekt. Samtidig blev jægere fra de samme områder opfordret til at indlevere nedlagte >

Markmus, dværgmus (små med lange haler) og museunger nederst t.v. fundet i en og samme mave.

Sussie Pagh

➤ ræve. Desuden blev der i et samarbejde med DTU-Veterinærinstituttet (DTU-Vet.) på Frederiksberg udvekslet organer fra ræve. Jægerforbundet fik maver fra de ræve, som DTU-Vet. havde undersøgt for vildtsygdomme, og instituttet fik til gengæld tarme, hjerte, lunger og forben fra vores ræve, som de kunne bruge til at undersøge for forekomst af rævens dværgbændelorm og trikiner.

Der blev i alt indsamlet over 350 ræve til undersøgelse. Hver enkelt ræv blev journaliseret, så man senere kunne finde frem til, hvor og hvornår rævene var døde.

I efteråret 2013 havde vi et materiale af ræve, der med hensyn til antal og geografisk fordeling omtrent svarede til materialet i Jensens og Sequeiras undersøgelse af rævenes fø-

deemner i 1965-1970, og i september gik den egentlige maveanalyse i gang. Det skulle nu blive spændende at se, hvad maverne indeholdt, og om der var forskel på indholdet dengang og i dag.

Analyse af maveindhold

At analysere rovdyrmaver er et større detektivarbejde. Først vejes maveindholdet. Herefter skylles det gennem en finmasket sigte. Under en stereolup sorteres fødeemnerne i hovedgrupper såsom større pattedyr (dvs. om der er tale om råvildt, hare eller andre større pattedyr), smågnavere, fugle, fisk, insekter og orme, frugter og bær, andet plantemateriale, affald og uidentificerede emner.

Herefter bliver fuglenes orden bestemt (f.eks. hønsefugle eller ande-

fugle) og pattedyrenes slægt eller art under et mikroskop. Fugle bestemmes via mikroskopiske „fjernodula“, og hvis der er hele fjer, tørres og sammenlignes de med fjer fra udstoppede fugle. Pattedyr bliver bestemt via hår under mikroskop, og smågnaverne også via tænder.

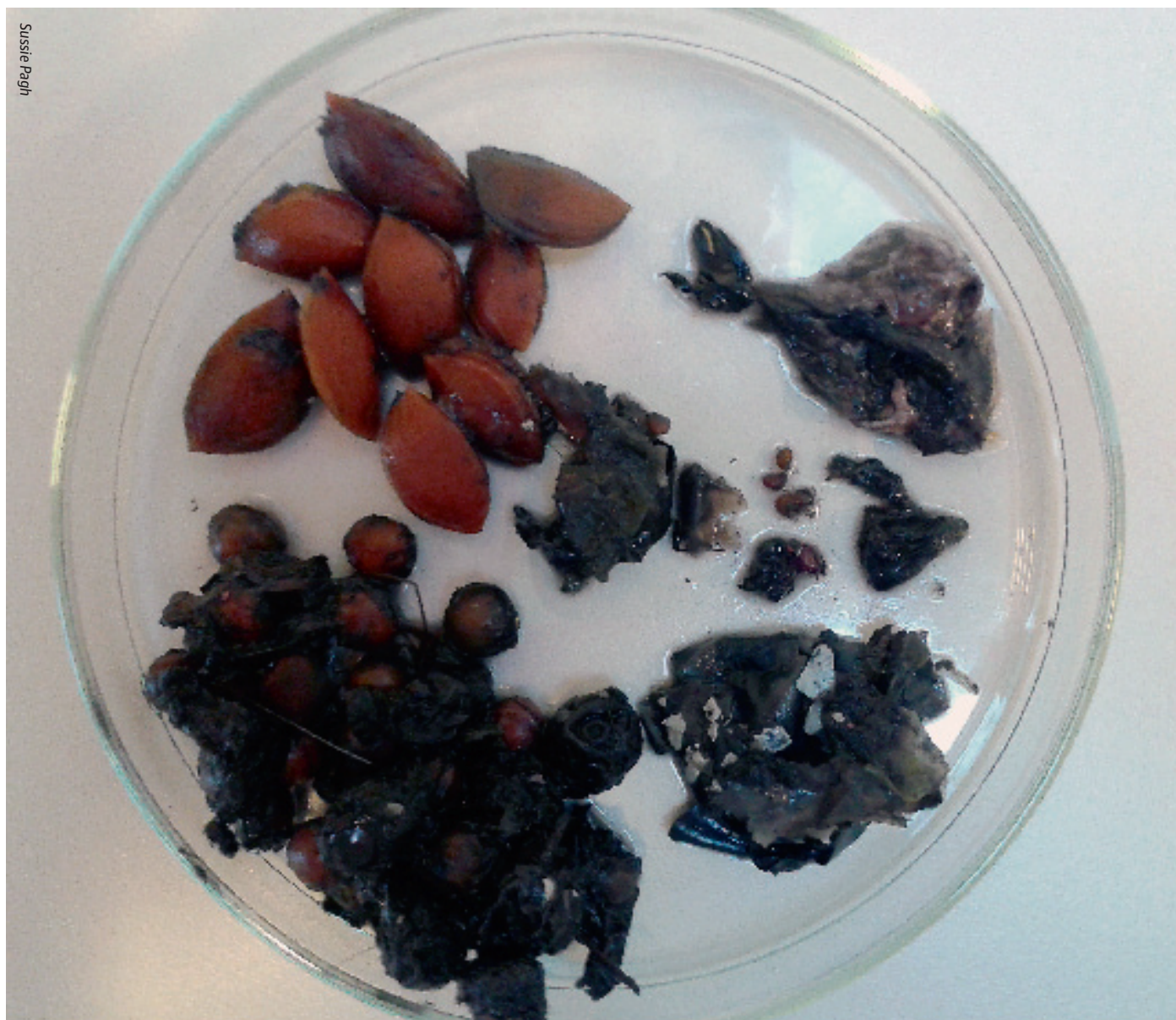
Nogle mus var imidlertid slugt så hele, at man uden videre kunne bestemme dem til art (se foto side 73). Fødeemner som insekter, bær og affald blev bestemt ved hjælp af referencesamlinger eller med hjælp fra eksperter på området (se fotoet herunder).

sup@jaegerne.dk

jki@jaegerne.dk

cro@jaegerne.dk

march@vet.dtu.dk

Sorterede fødeemner i petriskål. I skålen ses kirsebærsten (kl.11), mirabellesten (kl. 7), skind og skalrester fra fugleæg (kl. 4), rester af regnorm og insektdele (kl. 1) og i midten rester af æble.